

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621200385
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621200385.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa V. E., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu K. XXX/XX, R. V., v súčasnosti bytom T.Á. XXX/X, R. V., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky V. E., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu K. XXX/XX, R. V., v súčasnosti bytom T. XXX/X, R. V. a otca M. P., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu na Y. A., okres R. V., v súčasnosti bytom A. XXX, v konaní o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

- I. Súd styk otca s maloletým V.Y. E., nar. XX. X. XXXX **n e u p r a v u j e.**
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Elektronickým podaním (emailom) doručeným súdu 12. 2. 2021, následne písomne doplneným podaním doručeným súdu 2. 3. 2021 otec dieťaťa žiadal o umožnenie stretávania so synom, lebo matka dieťaťa mu bráni v stretávaní sa so synom. On má komplikovaný pracovný čas. Chodí na montáže a stáva sa, že nie je pravidelne doma. Chce, aby mu matka umožnila stretnutie so synom počas jeho voľna.
2. Súd vykonal pojednávanie 28. 4. 2021 a 11. 6. 2021 v neprítomnosti otca dieťaťa. Otec sa na pojednávanie 11. 6. 2021 neustanovil. Predvolanie mu bolo doručované na adresu bydliska podľa § 31a ods. 10 z. č. 305/2013 Z.z. o e-Governmente. Zásielka s predvolaním na pojednávanie sa považuje za doručení v deň doručenia informácie súdu o výsledku doručovania 6. 5. 2021, hoci sa o tom adresát nedozvie. Súd súčasne predvolával otca maloletého dieťaťa elektronicky (emailom) na otcom oznámenú emailovú adresu, z ktorej opakovane komunikoval so súdom (odoslaná 30. 4. 2021, číslo listu spisu, ďalej iba čl. 41). O odročenie pojednávania nežiadal a neúčast' na pojednávaní neospravedlnil.
3. Súd vykonal pojednávanie 11. 6. 2021 v neprítomnosti kolízneho opatrovníka, ktorý sa na pojednávanie neustanovil. Kolízny opatrovník bol predvolaný ústne na pojednávaní dňa 28. 4. 2021. O odročenie pojednávania nežiadal. Otec sa na pojednávanie neustanovil a ani nežiadal o odročenie pojednávania.
4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom maloletého V. E., výsluchom matky dieťaťa V. E., listinami v spise (najmä lustráciami v Registri obyvateľov SR účastníkov konania, správou kolízneho opatrovníka o prešetrovaní pomerov z 22. 3. 2021, správou Základnej školy s materskou školou F. L. XXX/X P., R. V. z 23. 2. 2021) a obsahom pripojeného spisu sp. zn. 6C/93/2014.

5. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo, má súd preukázané nasledovné.

6. čl. 5 Zákona o rodine, ďalej iba ZR

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä c/ ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, g/ názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny.

§ 25 ZR

(2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodiča s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

§ 36 ZR

(1) Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane (veta prvá a tretia).

7. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 2. 12. 2014 č. k. 6C/93/2014-30 súd zastavil konanie o určenie otcovstva k maloletému V. E., keďže k určeniu otcovstva došlo súhlasným vyhlásením rodičov. Súd schválil dohodu rodičov tak, že maloletý V. E. bol zverený do osobnej starostlivosti matke. Styk upravovaný nebol. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého po 100 EUR mesačne. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 11. 2. 2021 schválil rodičovskú dohodu sp. zn. 1P/110/2020, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 24. 2. 2021. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého po 250 EUR mesačne, počnúc od 1. 9. 2020.

8. Maloletý V. E. vypovedal na súde, že otec si myslí, že mama ho proti nemu hucká. Maloletý uviedol, že mama ho núti, aby išiel s otcom, aj keď on nechce. Otec býva v A. a on s mamou a starkou v Y.. Keď ho príde otec pozrieť, on sa musí prezliecť a ísť s ním vonku. Otec chce ísť vždy do mesta a on do mesta ísť nechce. Do mesta idú pešo. Niekedy s nimi ide aj starká a niekedy ide s otcom sám. Otec mu v meste niečo kupuje. On si vyberie jednu vec, ale nakoniec je z toho veľa vecí. Otec chodí pod vplyvom alkoholu a on to vie od mala. Mama mu povedala, že keď príde, má v sebe niečo (alkohol). Otec sa tvári, že nie je pod vplyvom alkoholu, ale je pod vplyvom alkoholu. On (maloletý) je nervózný a chce byť doma. Nie je zvyknutý na otca a bojí sa, že na neho nebude dávať pozor, potkne sa a rozbije si hlavu. Na otcovi nie je nič, čo by ho zaujalo. Otec chodí za ním keď má voľno, ale mal aj voľno a neprišiel za ním. Nevedel uviesť, kedy to bolo. S otcom nebol od Vianoc. Maloletý uviedol, že chce byť iba s mamou a starkou, ale s otcom nie. Uviedol, že jeho najväčšie želanie je nebyť s otcom. Matka maloletého vypovedala, že otec má záujem o syna od decembra 2020. Dovtedy o syna záujem nejavil, nenavštevoval ho. Na jeseň 2020 otec kúpil synovi bicykel a osobne mu ho priniesol. Predtým mu na meniny, narodeniny ani Vianoce nič nekupoval. Od synovho narodenia s ním bol otec keď mal štyri roky asi polhodinu. Od decembra 2020 sa uskutočnili dve stretnutia otca so synom. V decembri 2020 sa otec so synom stretol dvakrát (dva po sebe nasledujúce dni). Išiel sám so synom do mesta. Stretnutia trvali asi pol hodinu. Otec šiel synovi kúpiť hračky, ale vrátil sa s tým, že syn plakal. Syn sa k nej rozbehol s tým, že k otcovi viac nepôjde. O stretnutí jej nechcel nič povedať. Iba povedal, že to bola nuda. Syn jej povedal, že otec ho núti, aby si dával dole rúško, že načo ho bude nosiť. Ona syna naučila nosiť rúško. Otec býva u svojej matky, kde by bývať nemal, lebo bol vo väzbe za nebezpečné vyhrážanie voči jeho matke. Ani k nej sa nesprával pekne. Keď bola tehotná tak ju strčil pod auto len preto, že nechcela prejsť na druhú stranu. Pre neho bola vždy iba Cigánka. S otcom syna nie je od času ako bola tehotná. O synovi sa už vtedy vyjadroval ako pankhartovi cigánskom. Tri roky nebol ochotný podpísať rodný list. Otec výživné na syna platí. Ona pracuje na covidovom oddelení nemocnice v Liptovskom Mikuláši ako sanitárka. Otec syna jej nevolal, lebo si zmenila telefón. Syn otcovi nechce dvihnúť telefón. Otec mu poslal MMS, na ktorom bola formula, či takú chce. Syn sa vyjadril, že otec ho chce podplatiť, keď bude súd. Keď bola s otcom syna, tak alkohol bol u neho na dennom poriadku. Aj po syna chodí pod vplyvom alkoholu. Keď si vypije alkohol je agresívny a vulgárny. Také sú aj jeho telefonáty a SMS-ky. Nevie sa zmieriť s tým, že ona má priateľa. Podľa správy kolízneho opatrovníka matka s maloletým býva v prenajatom dvojizbovom byte so starou matkou. Matka je zamestnaná a so starostlivosťou o syna jej pomáha stará matka. V. je zdravý, má živú povahu a pedopsychiatrickou má predpísaný Risperen. Od

septembra 2020 navštevuje 1. ročník základnej školy. Otec žije so starou matkou v rodinnom dome v A.. Má nepravidelnú pracovnú dobu. Komunikácia rodičov je dlhodobo narušená. Matka uviedla, že otec chodí na stretnutia so synom pod vplyvom alkoholu. Otec tvrdil, že matka maloletého negatívne ovplyvňuje, aby sa s ním odmietal stretávať. Kolíznemu opatrovníkovi maloletý uviedol, že sa má dobre, mamu poslúcha, ale občas je zlý. Vtedy na neho mama kričí. S otcom je v kontakte málo a nechce s ním byť. Naposledy keď boli spolu, tak ho otec hodil do vody. Podľa správy základnej školy sa maloletý adaptoval na školské prostredie a našiel si v triede kamarátov. V škole je slušný, ale nie je zakríknutý. Dosahuje dobré vyučovacie výsledky, na vyučovaní je aktívny a zaujíma sa o prácu v triede. Vymeškané hodiny má ospravedlnené. Spolupráca s matkou je dobrá. Zaujíma sa o jeho študijné výsledky a zúčastňuje sa individuálnych pohovorov. Dieťa má zakúpené potrebné školské pomôcky. Počas dištančného vyučovania sa zúčastňoval on line vyučovania a domáce úlohy si plnil. Do školy chodí slušne a čisto oblečený. Má osvojené hygienické návyky. Navštevuje školský klub detí a stravuje sa v školskej jedálni. Ráno prichádza do školského klubu detí v sprievode starej matky a odchádza so starou matkou alebo matkou. Spolupráci s matkou nemôžu nič vytknúť.

9. Keďže podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine v spojení s § 36 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom, ak výslovne neuviedú, že úpravu styku žiadajú neupraviť. Otec žiadal upraviť styk s maloletým, ale sám nevedel uviesť, kedy sa má záujem s maloletým stýkať. V návrhu uviedol, že z pracovných dôvodov nie je doma pravidelne. Aby bolo rozhodnutie súdu vykonateľné, musí v ňom byť uvedené, kedy a v akom časovom rozsahu sa má maloleté dieťa stýkať s rodičom. Otec dieťaťa, napriek tomu, že podal návrh na úpravu styku, sa neustanovil ani na jedno z dvoch súdnych pojednávaní. Na prvé pojednávanie 28. 4. 2021 sa ustanovil do budovy súdu, ale príslušníkmi justičnej polície nebol vpustený do budovy, keďže pri chôdzi a komunikácii s ním bolo zjavné, že požil alkohol a bol pod vplyvom alkoholu. Otec maloletého priznal sudkyňi aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže, že požil alkoholické nápoje. Sudkyňa oznámila otcovi maloletého, že pojednávanie vykoná v jeho neprítomnosti a na nový termín pojednávania bude opätovne predvolaný.

10. Otec maloletého bol trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1T/135/2007 zo dňa 31. 3. 2008 odsúdený za trestný čin podľa § 216 ods. 1 (neoprávnené používanie cudzieho motorového vozidla), § 288 (poškodzovanie a ohrozovanie prevádzky všeobecne prospešného zariadenia), § 289 ods. 1 písm. c/ (ohrozenie pod vplyvom návykovej látky) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní jeden rok a osem mesiacov. Vtedy súd uložil otcovi dieťaťa zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na jeden rok a osem mesiacov. Okresná prokuratúra Liptovský Mikuláš rozhodnutím zo dňa 24. 6. 2014 sp. zn. 1Pv/122/14-5505 podmienčne zastavila trestné stíhanie za trestné činy podľa § 360 ods. 1, 2 písm. d/ (nebezpečné vyhrážanie) Trestného zákona. Otec dieťaťa sa osvedčil v skúšobnej dobe.

11. Súd styk otca s maloletým dieťaťom neupravil. Súd prihliadol na názor dieťaťa, ktoré uviedlo, že s otcom sa stretávať nechce. Nič nesvedčí tomu, že matka bráni otcovi v styku so synom. Matka popierala, že by otcovi bránila stýkať sa s dieťaťom. Maloletý výslovne uviedol, že matka ho núti, aby sa s otcom stretával, keď o to otec prejaví záujem. Z výpovedí účastníkov a obsahu spisu vyplynulo, že styk otca s maloletým je sporadický a zriedkavý z dôvodov na strane otca. Maloletý si k otcovi nevybudoval citový vzťah, aký sa očakáva medzi rodičom a dieťaťom. Podľa poslednej informácie od matky dokonca otec zablokoval telefónne číslo, ktoré používa maloletý. Napriek tomu, že komunikácia medzi rodičmi dieťaťa je vážne narušená, súd nezistil, že by matka priamo či nepriamo negatívne ovplyvňovala maloletého voči otcovi. Správanie otca nesvedčí o tom, že má skutočný záujem stýkať sa so synom. Otec nie je ochotný zorganizovať svoj osobný a pracovný život tak, aby sa mohol so synom stretávať. Otec chce realizovať svoju predstavu, že so synom sa bude stretávať vtedy, keď to bude jemu (otcovi) vyhovovať, bez ohľadu na potreby dieťaťa. Na prvé pojednávanie vo veci úpravy styku sa otec dostavil pod vplyvom alkoholu, v stave vylučujúcom vykonanie pojednávania v jeho prítomnosti a na druhé pojednávanie sa neustanovil vôbec. Pre maloletého by bolo vhodnejšie, aby sa otec pokúsil o zblíženie prejavovaním systematického a pravidelného záujmu o jeho osobu, nenásilný kontakt, či už telefonický alebo elektronicky cez sociálne siete s možnosťou prípadného osobného stretnutia, s rešpektovaním názoru maloletého dieťaťa. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) prioritným je najlepší záujem dieťaťa. Dieťa nie je objektom ale subjektom práva. Nie je vhodné používať rozhodnutie súdu ako donucovací prostriedok voči dieťaťu, najmä ak rodič, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti styku s druhým rodičom nebráni. Otec má možnosť stýkať sa s dieťaťom, lebo matka

tomu nebráni, ale dieťa styk s ním odmieta. Najlepší záujem dieťaťa predstavuje empatický prístup k jeho potrebám a názorom. Inak sa môže stať, že práve nátlakové správanie otca spôsobí narušenie budovania jeho vzťahu s dieťaťom. Pre dlhoročný nezáujem otca o syna sa medzi ním a dieťaťom nevybudovala emocionálna väzba a jej absenciu nie je možné zvrátiť impulzívnym rozhodnutím otca, ktorý sa chce s dieťaťom náhle stretávať (bez náležitej prípravy dieťaťa).

12. Otec zmaril z vlastnej vôle účasť na dvoch súdnych pojednávaníach a tým znemožnil vykonanie dôkazov v jeho prospech (jeho výsluchom). V súčasnosti by rozhodnutie súdu o úprave styku nebolo v záujme maloletého dieťaťa. Maloletý styk s otcom odmieta. Dieťa subjektívne hodnotí otca ako hrozbu a jeho názor neobmäkčili ani darčeky od otca, ktoré mu kúpil pri posledných dvoch stykoch. Obmedzenie styku, prípadne zákaz styku (§ 25 ods. 3 ZR) maloletého s otcom sa súdu javí v súčasnej situácii ako neprímerane prísny. Za vhodnejšie pre výkon rodičovských práv a povinností otca a práv dieťaťa súd považuje aktuálne využitie prostriedky v mimosúdnej sfére, najmä podľa z. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (realizované príslušnými orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí, prípadne centrami pre deti a rodiny, či mediáciu).

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline. Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.